

Netwerkmoment OverHoop

Provinciehuis Leuven

20 december 2024

Opgroeien

Vlaanderen
is kansrijk opgroeien

Koning
Boudewijnstichting

Samen werken aan een betere samenleving

overhoop

Samen voorbij trauma
Van preventie tot herstel

overhoop

Geertrui Heyvaert

projectcoördinator

OverHoop, samen voorbij trauma, van preventie tot herstel

- Initiatief van de Koning Boudewijnstichting, met steun van Vlaamse Overheid.

- Missie

OverHoop wil mee een verschil betekenen voor kinderen, ouders, gezinnen met (risico op) ontwikkelingstrauma

Door:

- Inzet op bewustmaking, preventie en (samen)werking,
- met een focus op de rol van de eerste lijn
- en op het verbinden en versterken van kennis, inzichten, actoren en acties

Waarom OverHoop?

Ontwikkelingstrauma komt vaak voor.

Het kan iedereen overkomen en ontstaan wanneer jonge kinderen binnen vertrouwensvolle relaties ingrijpende gebeurtenissen ervaren die hun stresssysteem en draagkracht overstijgen en ontregelen.

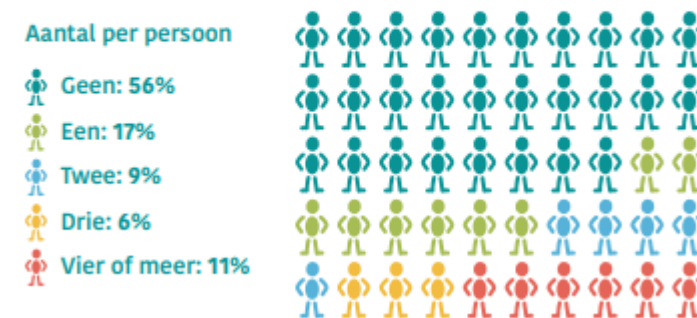
Voorbeelden ingrijpende gebeurtenissen (Adverse Childhood Experiences of ACES):

psychische kwetsbaarheden ouders, echtscheiding, emotionele of fysieke verwaarlozing, overlijden van een ouder, chronisch pesten, opgroeien in structurele armoede...

Waarom OverHoop?

- 44 % kinderen en jongeren wordt voor 18 jaar blootgesteld aan een of meerdere ingrijpende negatieve ervaringen
- 11% van de kinderen maakt 4 of meer negatieve ervaringen mee

Hoe vaak komen ingrijpende jeugdervaringen voor?

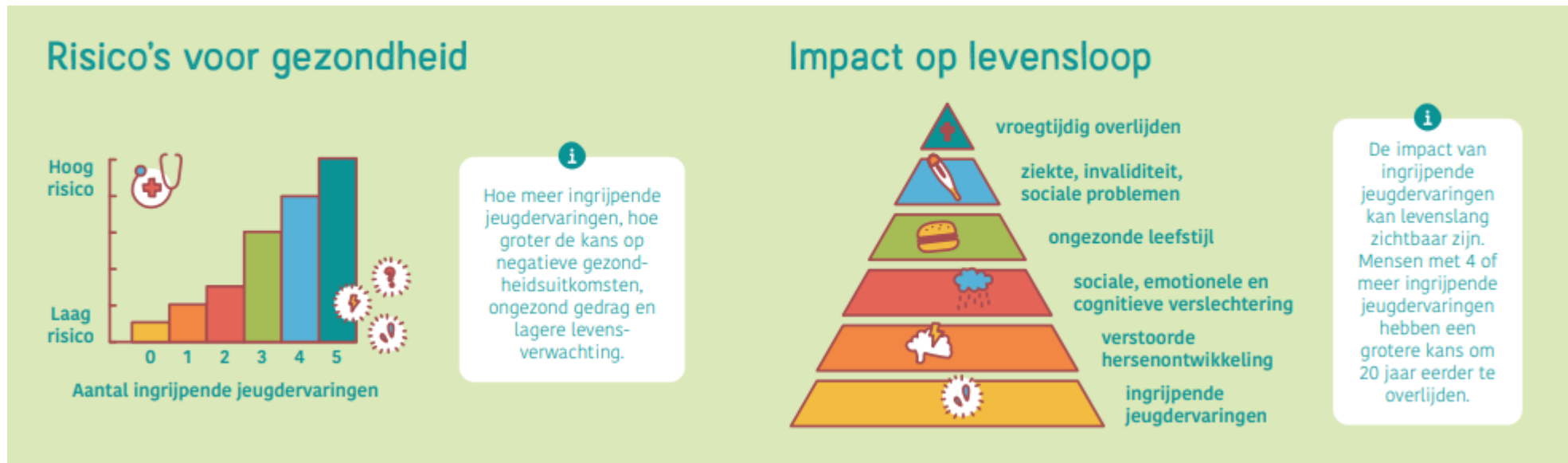

Bron: www.augeo.nl

Waarom OverHoop?

Het heeft een enorme impact

- op gedrag en gezondheid op latere leeftijd, zelfs op levensverwachting
- over generaties heen

Waarom OverHoop?

Er zijn ook beschermende factoren of Protective and Compensatory childhood Experiences (PACES) die de kans op negatieve uitkomsten van ACES verlagen.

Bron: www.augeo.nl

“OverHoop is vooral een verhaal ‘over hoop’ en over veerkracht, omdat er in preventie, aanpak en herstel van ontwikkelingstrauma ook kansen liggen.”

OverHoop, een traject in 3 fasen

- Fase 1: terreinverkenning
 - november 2022- juni 2023
 - Inspiratienota
- Fase 2: pilootprojecten
 - november 2023 - december 2024
 - 10 Pilootprojecten in Vlaanderen en Brussel
- Fase 3: Eerstelijnszones aan zet
 - januari 2025 - december 2025
 - Strategie en actie in 60 ELZ's

OverHoop partnerschap

'Leuvens nest rond gezinnen in een kwetsbare situatie'

- CAW Oost-Brabant
- Consortium KartHuis (COS, de Bakermat, CGG VBO, YUNECO)
- Huis van het Kind Leuven
- Wijkgezondheidscentrum De Ridderbuurt
- Zorgraad van de Eerstelijnszone Leuven

Ambitieuus project met meerdere werkpakketten

- Vroegdetectie en vroeginterventie bij hoogrisico situaties op ontwikkelingstrauma bij 0-3 jarigen, via vorming en consult
- Veerkracht lagere schoolkinderen verhogen
- Veerkracht ouders verhogen
- Houvasttool voor huisartsen voor betere detectie, signalisatie, toeleiding en opvolging van gezinnen in een kwetsbare situatie
- Versterking samenwerking Leuvense actoren
- Kennisdeling

... en toegankelijke methodieken

Belang van

- toegankelijke, vrij te gebruiken methodieken en
- inzetbaar door een brede groep eerstelijnsactoren

Dank aan de vele betrokkenen bij het pilootproject

VECK JAC UC Leuven Limburg Alba vzw

Ferm Thuiszorg WGC De Central 1 gezin 1 plan HH Regionaal Ziekenhuis

Home-Start WGC Caleido Resonans vzw De Schommel MFC Combo

Sporen vzw 't Lampeke Perinet

Veilig Huis Zorg Leuven Mobiel Team St. Kamillus Adem vzw

Familiehulp Expertisecentrum perinatale psychiatrie UZ Leuven OBC Ter Wende Kind en Gezin

Logo Born in Belgium Tejo i-mens

Praktijk Accolade UP KU Leuven Pleegzorg Vrij CLB Leuven

KU Leuven OCJ Psyche vzw Parel UZ Leuven

overhoop

... en aan de sponsors

Naast Koning Boudewijnstichting,

ook Eerstelijnszone Leuven en

Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp (IROJ)

Vlaams-Brabant/ Brussel

Getuigenis Walter Geuens

Wat wil je delen over je jeugd
en de impact ervan?

Subtitles by happyscribe.com

Getuigenissen

Waarom OverHoop

Inspiratie

Blijf op de hoogte

[Home](#) > [Inspiratie](#) > Podcasts

Podcasts

In elke lagere schoolklas zitten minstens drie kinderen die ingrijpende gebeurtenissen meemaken of hebben meegemaakt. Nog al te vaak worden deze traumatische ervaringen niet gezien en herkend. Terwijl het een grote impact heeft op deze kinderen en hun verdere leven.

In deze podcast gaat Veerle Segers op zoek naar wat trauma is. En naar wat wij allemaal kunnen doen voor kinderen die de pech hebben om ermee geconfronteerd te worden. Ze doet dat samen met overlevers van trauma, met kinderpsychiater Eva Kestens en andere experts.

Een podcast van Veerle Segers en Eva Kestens, in samenwerking met Kiem en SOS Kinderdorpen België en met de steun van het OverHoop-project van de Koning Boudewijnstichting en de Vlaamse Overheid.

www.samenoverhoop.be

Prof. em. Dr. Peter Adriaenssens

Voorstelling OverHoop methodieken

Mijn leven als superheld

Veerkrachttraining

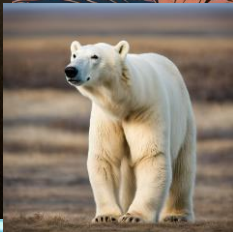
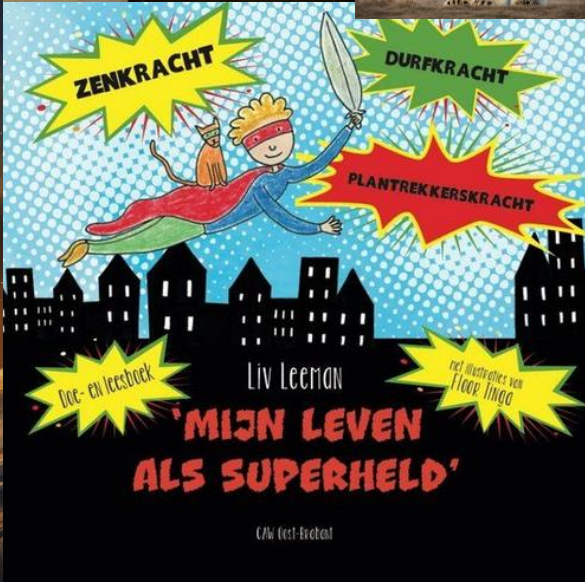
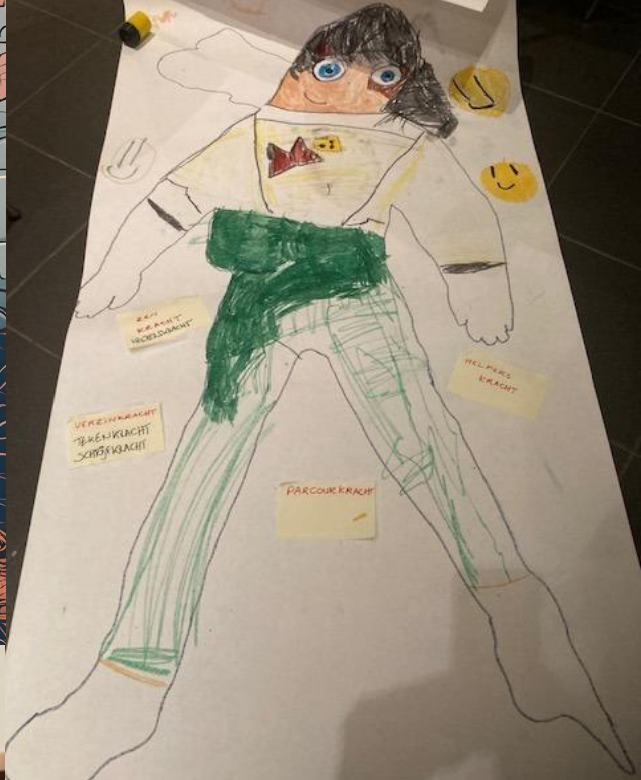

Doelgroep: kinderen tussen 7 en 11 jaar

Inspelen op de veerkracht van kinderen door:

- Psycho-educatie rond stress en moeilijke gebeurtenissen aan te bieden.
- Gevoelens creatief te benaderen.
- Regulatieskills aan te reiken.
- Coping strategieën aan te reiken.
- Kinderen gedurende de afgebakende tijd te laten genieten van het horen bij een groep.
- Kinderen gedurende een afgebakende tijd ruimte te laten voelen om zichzelf te mogen zijn.
- Het netwerk van de kinderen in kaart te brengen.
- Stil te staan bij basis sociale vaardigheden.
- Kinderen de superheld in zichzelf te laten ontdekken.

Wat is jouw superkracht?

Samen met

Eerstelijnspsychologen 1G1P

Huis van het Kind

Ervaringsdeskundigheid Melanie Roose

Kinderwerkersteam CAW Oost-Brabant

Wat nu?

Veerkracht reeks nu 1 keer doorgegaan.

Uitbreiden naar andere regio's CAW Oost-Brabant.

Stelselmatig trainers intern opleiden.

Uitgewerkte activiteitengids met handvaten naar begeleiding, organisatie en materialen.

Levend programma waaraan blijvend geschaafd wordt op basis van praktijkervaring door de kinderwerkers binnen CAW Oost-Brabant.

Samenwerking binnen de 1e lijn verderzetten.

Goed genoeg ouderschap

Veerkrachttraining voor ouders

Goed genoeg ouderschap ook met een zware rugzak

Wat?

- De rugzak
- Psycho-educatie
- Veerkrachtversterkend

Voor wie?

Onze hoop

Verder aan de slag

Uitgewerkt werkpakket

Bevindingen

Samenwerking

Vorming

- **Doel: nulde- en eerstelijnsactoren** versterken in de signalisatie, detectie, preventie en aanpak van ontwikkelingstrauma.
- **Hoe: kennis en expertise** beschikbaar maken
 - Meerdaagse vorming?
 - Modulair aanbod

Vorming

- **Wie:** COS, Yuneco, De Bakermat, CGG VBO, Perinet, Resonans, UCLL, KU Leuven, Familielink, Expertisecentrum Perinatale Psychiatrie UZ Leuven
- **Wat:**
 - **Overzicht** bestaande opleidingen + blinde vlekken
 - Ontwikkeling **nieuw opleidingsmateriaal** door **UCLL**

Vorming

- **Nieuw aanbod: UCLL Kennisclips:**

DE KENNISCLIPS

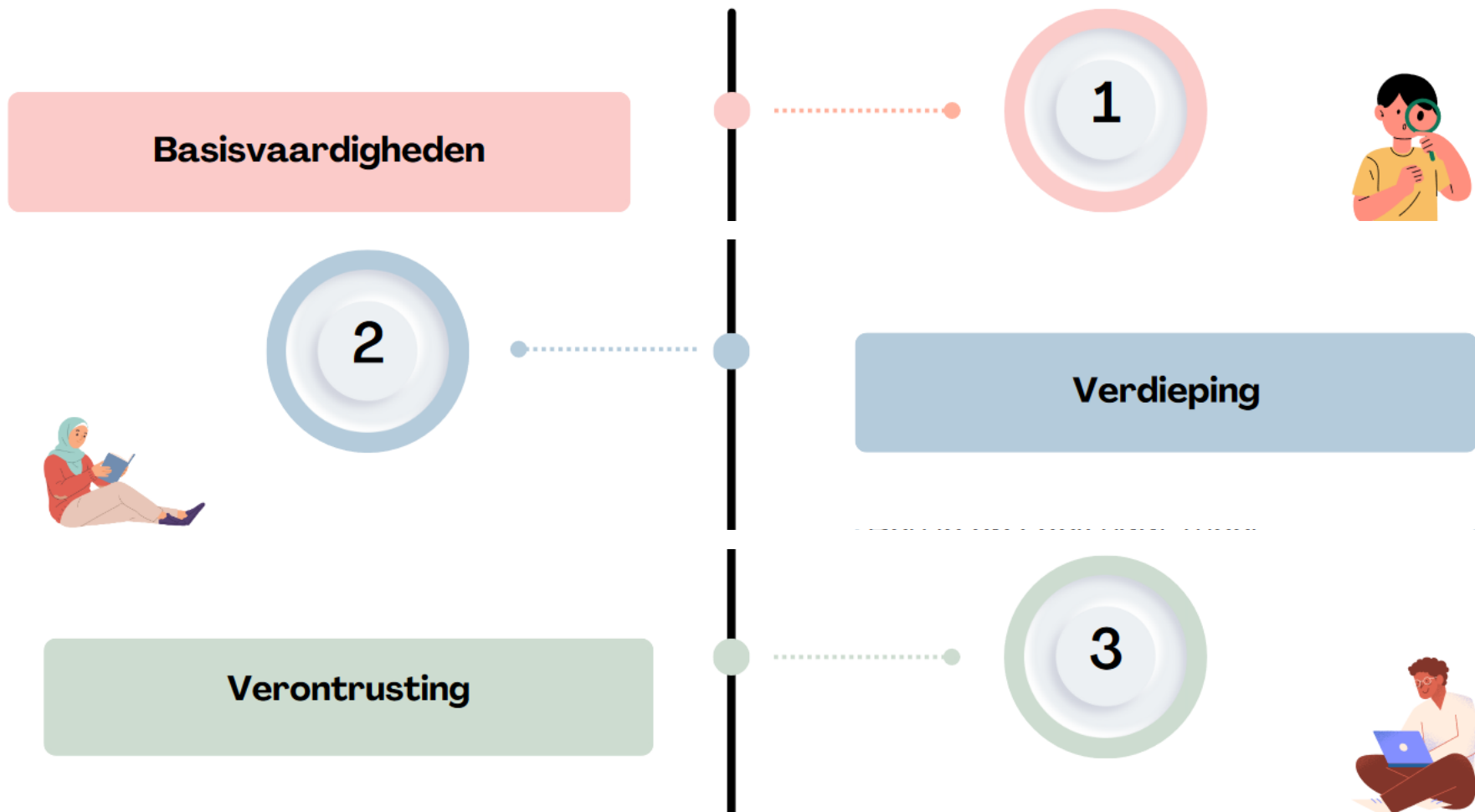
WAT ZIJN INGRIJPENDE ERVARINGEN IN DE KINDERTIJD?

In deze kennisclip bespreken we volgende onderwerpen:

- Wat is stress?
- Wat zijn ingrijpende ervaringen in de kindertijd?
- Kunnen we onszelf beschermen tegen de impact van ingrijpende ervaringen?

Vorming → vormingswegwijzer

Vormingswegwijzer

Wegwijs in het bestaande en nieuw-ontwikkelde aanbod van vormen voor zorg- en hulpverleners in de nulde en -eersteln rond niet-plus situaties bij het jonge kind
Klik met je muis op de tekst en je wordt doorverwezen naar de juiste pagina.

Basisvaardigheden

In de zorg voor jonge kinderen, ondersteun je zowel de ouder als het kind. Om deze jonge gezinnen zo goed mogelijk te ondersteunen is kennis over de ouder-kind relatie, de fysieke ontwikkeling en hoe je hierover in gesprek gaat, zinvol.

Het Parent Infant Mental Health denkkader is het uitgangspunt.

Wil jij hier graag meer over te weten komen, dan verwijzen we je graag naar het bestaande aanbod.

1

Infant Mental Health informatie

KindGeest Kennisopdracht:

- Perinatale mentale gezondheid
- Infant Mental Health
- Groeien naar ouderschap

Vroege ontwikkeling alle kansen geven. Ik Vliegen en ik Verleest, boek

Te Gel - Dat licht op (campagne)

Zorgaanbod PMH - overzichtskaart (Permet)

Permet:

- Perinatale mentale zorg voor jonge gezinnen (e-learning)

Born in Belgium (podcast)

- Niet-stigmatiserend spreken
- Gesprekstechnieken

2

Basisechtelinge Perinatale Mentale Gezondheid en Infant Mental Health (BnV Voorlezen)

Bevattingsdocumenten bij baby's en ouders (webinar)

Gezondheids:

- Achtergrondinformatie (Nederlandse Jeugdgezondheids)
- Hestring - IMH Nederland
- Cirkels van veiligheid en vertrouwen

Verdieping

Ben je op zoek naar meer theoretische achtergrond? Ben je geïnteresseerd in onderliggende psychologische processen zoals gehechtheid? Wat als de ontwikkeling van een kind niet helemaal loopt, zoals verwacht?

3

Kennisopdracht UCLL

- Wat zijn ingrijpende ervaringen in de kinderopvang?
- Wat kan ik betekenen in het opmerken en bespreekbaar maken van onrustigheden?
- Onrustigheden opmerken en bespreekbaar maken.
- Hoe bespreek ik onrustigheden met collega's?
- Wat is mijn professionele sociale kaart?
- Hoe bied ik trauma-sensitieve zorg?

Je vindt alle kennisopdrachten **HER**

E-learning kindermishandeling

Leenmodule verontrusting (Kind en Geest)

E-learning Doeratie alert

Mijn rechten en plichten (informatie)

Zorgaanbod jonge kinderen

Doorverwijzing... psycholoog

Vorming → vormingswegwijzer

Vormingswegwijzer

De vormingswegwijzer heeft als doel hulpverleners uit de 0de en 1ste lijn wegwijs te maken in het aanbod opleidingen dat beschikbaar is rond preventie, vroeg detectie en vroeg interventie in situaties met risico op ontwikkelingstrauma.

De vormingswegwijzer is het resultaat van een samenwerking met de UCLL.

Consult Parent Infant Mental Health

- **Doel:** Eerstelijnsactoren rond (aanstaande) gezinnen met kinderen van -9 maand tot 3 jaar ondersteunen in de vroegdetectie -en interventie van ontwikkelingstrauma door het bieden van advies, opdat de eerstelijnsactoren de zorg in handen kunnen houden.
- **Voor wie?:** Eerstelijnsactoren (vroedvrouwen, artsen, ...) uit de regio Vlaams-Brabant.
- Een **samenwerking** tussen YUNECO, CGG VBO en COS

Consult Parent-Infant Mental Health (PIMH)

**Ben je als hulpverlener
bezorgd over het
welzijn of de
ontwikkeling van het
jonge kind en zijn
gezin?**

Contacteer dan onze
Consultdesk voor advies van
experts.

Wat houdt het in?

Je kan als eerstelijns hulpverlener, via de Consultdesk, terecht bij een expert voor advies en ondersteuning.

Het advies heeft als doel jou als eerstelijns hulpverlener de zorg in handen te laten houden.

Hoe te contacteren?

Contacteer de Consultdesk via mail en/of telefoon. Zij brengen je binnen de 48 uur in contact met één van de experts.

Welke vragen?

- Merk je signalen op van een psychiatrische problematiek?
- Heb je een niet-pluis gevoel?
- Vragen over hoe je jouw cliënt en de context kan begeleiden?
- Ben je bezorgd over de ontwikkeling?

Contactgegevens

Telefoon: 02 425 17 70 (Optie 1)
Maandag tot donderdag tussen 10u en 13u.
Bij drukte gelieve een bericht achter te laten
of jouw vraag per mail door te sturen.

Mail: Consultdesk@yuneco.be

Consult PIMH is een samenwerking tussen YUNECO en OverHoop (Een sterk Leuvens nest)
Meer weten? Zie: <https://www.samenoverhoop.be/projecten/een-sterk-leuvens-nest>

Niet – pluis gevoel wegwijzer

- Voor **Leuvense eerstelijnsactoren** die zich zorgen maken over het welzijn van een kind in een gezin in een kwetsbare situatie
- Als antwoord op **vraag uit eerste brede werkgroep** over verbetermogelijkheden in de samenwerking
- Via **samenwerking met 30 tal eerstelijnsactoren**

Niet – pluis gevoel wegwijzer

- Focus op **praktische bruikbaarheid** en eenvoudige vorm van de wegwijzer
 - Geen exhaustieve opsomming
 - Enkele eenvoudig raadpleegbare fiches/ aanklikbare pdf formulieren die beknopt en tegelijk voldoende breed zijn
 - Stappenplan
 - Partnerkaart
 - Fiche om mee te geven aan zorgvrager/ cliënt/ patiënt

NIET- PLUIS GEVOEL WEGWIJZER

VOOR LEUVENSE EERSTELIJNSACTOREN DIE ZICH ZORGEN MAKEN OVER HET WELZIJN VAN EEN KIND IN EEN GEZIN IN EEN KWETSBARE SITUATIE

Ingrijpende jeugdervaringen (ACES):

- Lichamelijke verwaarlozing, mishandeling, misbruik
- Psychische verwaarlozing, mishandeling
- Getuige van intrafamiliaal geweld
- Psychisch probleem of verslaving bij ouder
- Overlijden ouder
- Chronisch pesten
- Racisme, discriminatie
- Opgroeien in armoede
- Gezinslid in gevangenis
- Zich anders voelen (gender, ontwikkelingsproblematiek, ...)
- ...

Meer info op www.augeo.nl

Beschermende factoren (PACES):

- Onvoorwaardelijke liefde van ouder/verzorger krijgen
- Een beste vriend(in) hebben
- Deel zijn van een (sociale) groep
- Een vertrouwenspersoon buiten het gezin hebben
- Bijdragen aan de gemeenschap
- Wonen in een schoon en veilig thuis met voldoende eten
- Goed onderwijs volgen
- Een hobby hebben
- Fysiek actief zijn
- Structuur en routine hebben
- ...

Meer info op www.augeo.nl

Contact: info@elzleuven.be

IK MERK
SIGNALEN
OP & HEB
NIET- PLUIS
GEVOEL

IK OBSERVEER,
BESPREEK EN
VERZAMEL
INFO IVM
WELZIJN EN
VEILIGHEID

IK
ANALYSEER
INFO,
OVERLEG EN
BEPAALEN
VOLGENDE
STAP

IK
ONDERNEEM
GEPASTE
ACTIE

IK
REGISTREER

Hulpbronnen bij het inschatten en het bespreken van een situatie:

Bespreek de situatie met de ouder/ het kind/ het gezin en betrek collega's/ team.

Ter ondersteuning:

Gesprekstips en achtergrondinfo niet-pluis gevoel:

- [Augeo](#)
- [Kindreflex](#)

Signalenlijsten:

- [Kindreflex](#) voor detectie van verontrustende gezinssituaties
 - ✓ [Risico- en beschermende factoren](#)
 - ✓ [SIK lijst](#) bij vermoeden van psychiatrische en/of verslavingsproblemen ouder(s)
 - ✓ [LIRIK lijst](#) kindveiligheid
- [Signalen pesten, discriminatie, familiaal of seksueel geweld, ...](#)
- [Signalen huiselijk geweld](#)
- [ACES vragenlijst](#)
- [Signalen zelfmoord](#)
- [Signalen armoede](#)
- [Signs of safety](#), om zorgen, krachten, doelen en netwerk in kaart te brengen
- Online beschikbare hulp voor kinderen met een vluchtelingenachtergrond [Solentra](#)

Zoek je bijkomende expertise of advies?

Consulteer over ...

- **Zwangerschap & opvoeding:** [Huis van het Kind](#), [Bakermat](#), [Fara vzw](#)
- **Welzijn of de ontwikkeling van het jonge kind:** Consultdesk PIMH, 02 425 17 70, consultdesk@yuneco.be
- **Psychische of psychiatrische problemen:** Consultdesk Geestelijke Gezondheid, 02 425 17 70, consultdesk@yuneco.be
- **Kindermishandeling:** VK [Vertrouwenscentrum Leuven](#) 016 30 17 30
- **Vermoeden van verontrusting:** [Ondersteuningscentrum Jeugdzorg](#), 02 243 50 07
- **Intrafamiliaal geweld:** CAW Oost-Brabant, 080013 500, onthaal@cawoostbrabant.be
[Veilig Huis](#), veilighuis.oostbrabant.vlaanderen.be
- **Verslaving aan illegale drugs:** 016236567, leuven@msocvlaamsbrabant.be
- **Verslaving alcohol en andere drugs:** [vad](#)
- **Discriminatie en geweld:** [Slachtofferzorg](#)
- **Zelfmoordpreventie:**
voor dringende vragen: 02 424 30 00, info@aspha.be
niet-urgente vragen: 02 361 21 28
- **Cultuursensitieve ondersteuning:**
 - [CSO](#) stad Leuven (advies, taalhulp, ...)
 - [dOT](#), 02 725 60 13
 - [Ondersteuning](#) voor vluchtelingenkinderen en jonge nieuwkomers, 016 27 26 17, onderwijs@leuven.be

Overleg verder met **collega's** en betrek het (formeel en informeel) **netwerk** om de volgende stap te bepalen.

- Voor de organisatie van een (multidisciplinair) overleg met andere hulpverleners, zie [partnerkaart](#)
- Bij het betrekken van naasten
 - **Partners informeel netwerk**, zie [partnerkaart](#)
 - **Methodieken:**
 - ✓ [Familiereflex](#)
 - ✓ [Family Finding](#) om netwerk rond een kind te vinden en te engageren

Geen actie nodig.

Er is geen erkenning voor bezorgdheid/ vraag en ik ben gerustgesteld.
Ik blijf wel contact en voeling behouden.
Verhoogde waakzaamheid en opvolging.

Nood aan ondersteuning (om verdere schade te vermijden) en cliënt(systeem) erkent bezorgdheid.
Betrek of verwijst door naar professionele partners en betrek het **informele netwerk** (zie [partnerkaart](#))

Lichamelijke/ psychische integriteit is in **gevaar**, actie is **dringend**

- Huisartsenwachtpost **1733** voor **acute zorg** en vaststelling verwondingen
- **112** (politie, ambulance, brandweer)
- **Crisismeldpunt minderjarigen** bij acute psychische en jeugdpsychiatrische crisissen, 078 05 00 38
- **Mobiel crisisteam UPC** voor **volwassenen met een psychiatrische crisis en acute suicidaliteit**, 016 34 26 08, mobielcrisisteam@upckuleuven.be
- Een gemandateerde voorziening die beslist of overheid moet tussenkomen bij onveiligheid minderjarige:
OCJ Ondersteuningscentrum Jeugdzorg, 02 243 50 07
VK Vertrouwenscentrum Kindermishandeling, 016 30 17 30

Hulpbronnen bij registratie en continuïteit

- In dossier eigen organisatie
- Tools voor afstemming met andere zorgaanbieders zoals [Born in Belgium](#), [Alivia](#), ...

PARTNERKAART: MOGELIJKE* SAMENWERKINGSPARTNERS

(1ste en 2e lijn, ambulant) VOOR LEUVENSE EERSTELIJNSACTOREN ROND GEZINNEN IN EEN KWETSBARE SITUATIE

GEZINNEN

- [Huis van het kind](#) voor **brede ondersteuning van gezinnen**, van zwangerschap tot jongvolwassenheid, 016 27 24 90, info@huisvanhetkind.be
- **Gezinswerkingen** voor ouders in een kwetsbare situatie met **vragen over opvoeding, nood aan (materiële) steun, ontmoetings- en speelruimte, ...**
- **CAW gratis begeleiding bij gezinsproblemen, bezoekeruimte** bij conflictueus ouderschap, .. 0800 13 500, onthaal@cawoostbrabant.be
- **Gezinsbegeleiding op verschillende domeinen**
- ✓ Centrum Integrale Gezinszorg [De Shelter](#), gratis voor jong gezin vanaf zwangerschap **tot 2,5 jaar**, 0474 88 78 34
- ✓ [Surdo](#), gratis thuisbegeleiding voor gezin met kind/jongere van **0-25 jaar**, 016 23 73 32, info@mfccombo.be
- ✓ [Sporen vzw](#), ondersteuning via begeleiding aan huis, oudertrainingen, vormingen, ... aanmelden@sporen.be, 016 52 56 50
- ✓ [CKG De Schommel](#) voor ondersteuning gezinnen met kind tot **12 jaar**, begeleiding aan huis, oudertrainingen, programma rond gedragsproblemen 4-7 jarigen... Aanmelden via de website.
- ✓ [1GEZIN1PLAN](#) voor gezinnen met 1 of meerdere kinderen **tot 25 jaar** of kindje op komst, 0490 64 44 50, aanmeldingen@1g1poostbrabant.be
- ✓ [Home-start](#) voor gezinsondersteuning aan huis door vrijwilligers bij gezinnen met een kind **tot 12 jaar**, leuven@homestartvlaanderen.be, 0492 43 67 09
- ✓ Mobiele ondersteuningsdiensten van het [VAPH](#), zoals [Resonans](#), 02 420 22 44, voor **personen met een (vermoeden van) beperking en hun omgeving**
- ✓ [Magenta](#) voor ouders van een kind met een **extra zorgnood**, magenta@kuleuven.be
- Eerstelijnspsycholoog Yuneco via [Psychewijzer](#) voor **kortdurende en gratis begeleiding**
- [CGG VBO Therapiegroep](#) voor gezinnen in **hoog conflict scheiding**
- **(Tijdelijke) brede ondersteuning en (kraam)zorg aan huis, bij huishouden, persoonlijke verzorging, ...**
- ✓ [Zorg Leuven](#), zorgzeker@zorgleuven.be, 016 55 55 55
- ✓ [Ferm Thuiszorg](#), 080011205
- ✓ [Familiehulp](#), leuven@familiehulp.be, 016 29 81 30
- ✓ [i-mens](#), 078 15 25 35
- [Brugfiguren](#), aanspreekpunt voor ouders op **school**, voor **brede ondersteuning**: 016 27 24 90, info@huisvanhetkindleuven.be
- **Pleegzorg voor tijdelijke ondersteuning**, 0491 56 76 76, info@pleegzorgvbb.be

ZWANGEREN EN KINDEREN t.e.m. 3 jaar

- [Huis van het kind](#) voor **brede ondersteuning van gezinnen**, van zwangerschap tot jongvolwassenheid, 016 27 24 90 info@huisvanhetkind.be,
- [Kind en Gezin](#) voor **alle vragen van** (aanstaande) ouders over de **eerste levensjaren** (chat, telefoon, mail) leuven@kindengezin.be
- Extra ondersteuning bij **zwangerschap en pril ouderschap door coaches van Parel Leuven**
- Centra voor **diagnostiek: CQS, MUCLA, ...**
- [Vroedvrouwen](#)
- [CGG VBO](#) IMH-werking voor ondersteuning tijdens **zwangerschap** en bij vragen over **de opvoeding**, leuven-kj@cgg-vbo.be
- [Zorggarantie jonge kind](#) bij verontrustende thuissituatie en **(dreigende) uithuisplaatsing**
- [Fara vzw](#) voor begeleiding bij **(moeilijke) zwangerschapskeuze**
- [Gratis speel- en ontmoetingsplaatsen](#)

INFORMEEL NETWERK betrekken en versterken

- Een **buddy** die als vrijwilliger ondersteuning biedt, voor verschillende doelgroepen en levensdomeinen, leuven.helpt@leuven.be
- [Open hart cirkels](#) voor **herstel van verbinding met gezinsleden**
- [Lus vzw](#), voor opbouw van een **kring rond zorgvrager**, samen met vrijwilligers
- [Eigen Kracht Centrale](#) ondersteunt zorgvragers in het **samenbrengen van voor hen belangrijke personen**, om samen een plan op te maken

(MULTIDISCIPLINAIR) OVERLEG met andere hulpverleners rond een persoon met zorgvraag.

Dat kan via een [consultdienst](#), een [mutualiteit](#), [jeugdhulp](#), ...

KINDEREN EN JONGEREN 3-18 jaar

- [JAC](#) voor **gratis info, advies en babbel** voor **12-25** jarigen, 0800 13 500
- [TEJO](#) voor **gratis therapie** voor **10-20** jarigen, 0472 60 26 03
- Centrum Geestelijke Gezondheidszorg voor **psychotherapeutische of psychiatrische hulp** (in groep en individueel) voor kinderen en jongeren met **matig meervoudige of ernstige psychische problemen**
 - ✓ [Cgg Passant](#), info.leuven@passant.be, 016 31 99 99
 - ✓ [Cgg VBO](#), leuven-kj@cgg-vbo.be, 016 33 84 00
- **Eerstelijnspsycholoog Yuneco** via [Psychewijzer](#) voor **kortdurende en gratis begeleiding t.e.m. 23 jaar**
- **Centrum voor Leerlingenbegeleiding** bij problemen met leren, studiekeuze, stress, pestproblemen, gedragsproblemen, fysieke gezondheid,...
 - ✓ [Vrij CLB Leuven](#), info@vclbleuven.be, 016 28 24 00
 - ✓ [CLB GO!](#), onthaal@clbleuventienen.be, 016 30 80 10
- [Leuven Helpt](#) voor alle vragen over **welzijn en ondersteuning**, leuven.helpt@leuven.be, 016 27 27 72
- [Msoc Het Veerhuis](#) voor ondersteuning bij **moeilijkheden met illegale drugs**, leuven@msocvlaamsbrabant.be
- [Praxis P](#) voor **diagnostiek en begeleiding bij psychische problemen** (in groep en individueel), info@praxisp.be, 016 32 62 66

* Deze kaart is niet exhaustief.

MEER INFO vind je onder meer op

[De Sociale Kaart](#),
[Psychewijzer](#),
[VindeenTherapeut](#),
[VindeenPsycholoog](#),
[Vind een kinder- en jeugdpsychiater](#),
[kzitermee](#)

VOLWASSENEN

- [CAW](#), onthaal@cawoostbrabant.be, 0800 13 500
 - ✓ Gratis algemeen onthaal voor **rechtendetectie, advies, doorverwijzing, admin. en praktische dienstverlening (o.a. bij wonen), psychosociale begeleiding, ...**
 - ✓ Gratis, specifiek onthaal voor **slachtoffers, gedetineerden, en mensen zonder of met een onzeker verblijfsstatuut**
 - ✓ Gratis begeleiding bij **relatieproblemen en bemiddeling bij echtscheiding**
- **Eerstelijnspsycholoog (Diletti)** voor kortdurende begeleiding bij **beginnende, lichte tot matige klachten**, via [Psychewijzer](#)
- [CGG](#) voor **psychotherapeutische of psychiatrische hulp voor volwassenen met ernstige psychische problemen** (individueel en groep)
 - ✓ [Cgg vbo](#), leuven-vo@cgg-vbo.be, 016 85 79 79
 - ✓ [Cgg Passant](#), info.leuven@passant.be, 016 31 99 99
- [Praxis P](#) voor **diagnostiek en begeleiding** bij psychische problemen, leerstoornissen, relatieproblemen, .. (in groep en individueel), info@praxisp.be, 016 32 62 66
- [Msoc Het Veerhuis](#) voor ondersteuning bij **moeilijkheden met illegale drugs**, leuven@msocvlaamsbrabant.be
- **Verslavingszorg [De Spiegel](#)**
- Begeleiding van **mensen met ernstige psychische of psychiatrische problematiek in de eigen leefomgeving**
 - ✓ [Mobiel Team Oude Baan](#), 016 56 21 11, mobielteamleuven@kamillus.broedersvanliefde.be
 - ✓ [Mobiel team ggz De Hulster](#), 016 29 87 75
- Mobiele begeleidingsdiensten van het [VAPH](#) zoals [Resonans](#), 02 420 22 44, voor **volwassenen met een beperking en hun netwerk**
- OCMW voor hulp bij **financiële problemen en andere ondersteuning**, aanmelding via Leuven Helpt, leuven.helpt@leuven.be, 016 27 27 72

ENKELE HULPLIJNEN & CONTACTPUNTEN VOOR INWONERS VAN LEUVEN

GEZONDHEID & WELZIJN

Huisartsen en groepspraktijken via www.khobra.be, www.doctena.be, ...

- 1733 voor een **dokter van wacht**
- 112 voor **ambulance, politie, brandweer**
- **Antigifcentrum** 070 24 52 45
- **Zorgcentrum na seksueel geweld**, 016 34 11 11, zsg@uzleuven.be

- **CAW** onthaal voor gratis **psychosociale begeleiding**, begeleiding en bemiddeling bij **relatieproblemen, doorverwijzing**, ... onthaal@cawoostbrabant.be, 0800 13 500, Redingenstraat 6, 300 Leuven

- **JAC** voor **gratis info, advies en babbel** voor **12-25** jarigen, 080013500 (live, bel, mail, chat), Redingenstraat 6, 3000 Leuven

- **TEJO** voor **gratis therapie door vrijwilligers** voor **10-20** jarigen, 0472 60 26 03, info.leuven@tejo.be, Tervuursevest 176, 3000 Leuven

- Centrum Geestelijke Gezondheidszorg voor **psychotherapeutische of psychiatrische hulp** (in groep en individueel) voor kinderen en jongeren met **matig meervoudige of ernstige psychische problemen**

- ✓ **Cgg Passant**, info.leuven@passant.be, 016 31 99 99
- ✓ **Cgg VBO**, leuven-kj@cgg-vbo.be, 016 33 84 00

- Eerstelijnspsycholoog voor **kortdurende** begeleiding bij **beginnende, lichte tot matige klachten**, via Psychewijzer
- Vind een Therapeut
- Trefpunt zelfhulp voor contact met lotgenoten

Telefonische of online hulp

- **Tele onthaal** 106 (bel, chat) voor **kleine of grote zorgen**, anoniem, 24/7
- **1712** bij vragen over **geweld** (bel, mail, chat)
- **Zelfmoordlijn** 1813 (bel, chat, mail), 24/7 of Backup app
- **Druglijn** voor vragen over **verslaving** (drank, drugs, pillen, gamen, gokken) 078 15 10 20 (bel, chat, mail)
- **Online hulp bij depressie**
- **Awel** 112 voor **kinderen en jongeren** (bel, mail, chat)
- **Nupraatikerover** chatbox (anoniem) voor **jongeren** over **seksueel geweld, mishandeling**, ...
- **Leuven Helpt** voor **alle vragen over welzijn en ondersteuning** leuven.helpt@leuven.be, 016 27 27 72
- **Zanzu**, www.zanzu.be met **info in 14 talen over gevoelens, relaties, lichaam, seksualiteit, gezinsplanning**, ...
- **Zorgpoort** voor volwassenen met een (vermoeden van een) beperking en hun omgeving, 0492 155 455
- **Hersenletsellijn** voor mensen met een vraag over een niet-aangeboren hersenletsel 02 681 81 81

PRAKTISCH & FINANCIËEL

- **CAW** onthaal voor gratis **administratieve en praktische ondersteuning** onthaal@cawoostbrabant.be, 0800 13 500, Redingenstraat 6, 300 Leuven
- **JAC** voor **gratis advies voor jongeren** tot 25 jaar, 080013500 (live, bel, mail, chat), Redingenstraat 6, 300 Leuven

- **Leuven Helpt** voor **alle vragen over welzijn en ondersteuning** leuven.helpt@leuven.be of 016 27 27 72

- OCMW voor hulp bij **financiële problemen en andere ondersteuning**, aanmelding via Leuven Helpt, leuven.helpt@leuven.be of 016 27 27 72

- **Goedkope maaltijden/ sociaal restaurant** bij **Ruimtevaart**, **Poverello**, **Buurtcentra** Mannenstraat, Sint-Maartensdal, Casablanca, 't Lampeke, Inloopcentrum De Meander en bij de **lokale dienstencentra**

- **Korting op activiteiten in de vrijetijd** met de **UITPAS**
- Solidair winkelen, Solikoop,
 - **Het Perron**, Hal 5, Locomotievenstraat, Kessel-Lo
 - **Sociale Kruidenier** 't Lampeke, Riddersstraat 57, Leuven

OPVOEDING KINDEREN & JONGEREN

- **Huis van het kind** voor **ondersteuning van gezinnen, activiteiten en advies over verschillende thema's en voor alle leeftijden**, info@huisvanhetkind.be, 016 27 24 90, Savoyestraat 4, 3000 Leuven
- **Gratis speel-en ontmoetingsplaatsen** voor baby, peuter en kleuter **tot 3 jaar**, www.huisvanhetkindleuven.be/speelplekken
- **Oudergroepen** voor wie vragen heeft over opvoeding en anderen wil ontmoeten, www.huisvanhetkindleuven.be/ouder-en-moedergroepen
- **Gezinswerkingen** voor ouders in een kwetsbare situatie met **ontmoetings-en speelruimte, activiteiten, (materiële) ondersteuning**, ... www.huisvanhetkindleuven.be/gezinswerkingen
- **Kind en Gezin** voor **alle vragen van (aanstaande) ouders over de eerste levensjaren** (chat, telefoon, mail) leuven@kindengezin.be, 016 27 24 90
- **Opvoedingslijn**.be (bel, chat, mail) 078 15 00 10, vragen@opvoedingslijn.be
- **Online hulp over opvoeding**

SOCIAAL

- **Leuvense verenigingen** verenigingen.leuven.be

- **Ontmoetingsplaatsen met allerlei activiteiten**
 - ✓ Buurtcentrum Mannenstraat, Groefstraat 2, Leuven
 - ✓ Buurtcentrum Sint-Maartensdal, Rijdende Artillerielaan 6, 3000 Leuven
 - ✓ Buurtcentrum Hoogland 69, 3000 Leuven
 - ✓ Buurtcentrum Wilsele-dorp, Schorenschhof 13, 3012 Wilsele
 - ✓ Buurtcentrum Casablanca, Lolandenveld 16, 3010 Kessel-Lo
 - ✓ Inloopcentrum De Meander, Redingenstraat 25, 3000 Leuven, 016 58 38 53
 - ✓ Buurtwerk 't Lampeke, Ridderstraat 147, 3000 Leuven
 - ✓ De RuimteVaart, Valkerijgang 26, 3000 Leuven

www.leuven.be/buurtwerk

- Jeugddienst stad Leuven voor **vrijtidsactiviteiten kinderen en jongeren**, jeugddienst@leuven.be, Brusselsestraat 61A, 3000 Leuven, 016 27 27 50

- **Leuke plekken** waar jongeren terecht kunnen

Houvasttool voor huisartsen

- Doel: betere detectie, signalisatie, toeleiding en opvolging van gezinnen in een kwetsbare situatie
- Initiatiefnemer: Wijkgezondheidscentrum De Ridderbuurt
 - Traumasensitief multidisciplinair zorgteam
 - Patiëntenpopulatie met frequent kwetsbaarheden op verschillende levensdomeinen
 - Vertrouwenspersoon ‘van de wieg tot het graf’
 - Visie op gezondheid = POSITIEVE GEZONDHEID (spinnenwebmodel verschillende levensdomeinen)

Houvasttool voor huisartsen

- Wordt gebruikt bij signalen/casussen die een niet-pluis gevoel uitlokken bij een gezinssituatie
- Houvast
 - voor de individuele hulpverlener bij structureren specifieke casus
 - als leidraad bij casusbesprekingen met zorgteam (gebracht door dossierbeheerder casus)
- Onderdeel van het medisch dossier
 - Registratie ovv zorgelement (diagnose)
 - Document met gebundelde info
 - Signalen: gebeurtenissen en impact (op een tijdslijn)
 - Professioneel en informeel netwerk rond het gezin
 - Ingrijpende en beschermende factoren van de kinderen
 - Overzicht van bezorgdheden en krachten van het gezin
 - Beoordeling ernst van de situatie en benodigde actie
 - Afspraken met betrokken hulpverleners over acties

DATUM HUG REGISTRATIE: xx/xx/xxxx

Z20 HUG (Hulpbehoevend Uitgedaagd Gezin) ANALYSE

HOOFDOPVOEDER (centraal dossier):

DOSSIERBEHEERDER WGC:

1. Tijdslijn signalen (chronologisch, vul steeds aan)

Signalen kunnen zowel van kind, ouder als omgeving komen

Datum/periode	Gebeurtenis (gedrag, ernst, frequentie, wat? Wie?)	Impact

2. Partner/netwerk, informeel + professioneel, actief + passief (+duur)

Zet in Rood welke partners niet meer actief betrokken zijn

Netwerk	Partner + aanspreekpersoon voor contactgegevens zie CC contactpersonen	Periode/duur	Opmerking
INFORMEEL			
Familie			
Voeg ook hieronder aanpak toe			
Buiten familie			
PROFESSIONEEL			
Binnen WGC			
Buiten WGC			
Gerechtigd/gemandateerd			

Extra info (bv **genogram** via foto invoegen):

3. Ingrijpende en beschermende factoren kinderen gezin [Infographic-PACES.ashx \(augeo.nl\)](#)

Om algemeen beeld te hebben focussen we op **PACES** van de kinderen als groep. Bij commentaar onderaan of in tekst achter specifieke (P)ACE kan steeds extra info gegeven worden over **PACES** specifieke kinderen en/of ouders

Ingrijpende en beschermende factoren kindergroep	
Hoe meer ingrijpende jeugdervaringen, hoe groter de kans op negatieve gezondheidssituaties, ongezond gedrag en lagere levensverwachting. Mensen met >4 ACEs hebben een grotere kans om 20 jaar eerder te overlijden. Beschermende factoren kunnen de gevolgen van ingrijpende jeugdervaringen (deels) tegengaan	
ACEs (Ingrijpende jeugdervaringen)	PACES (Beschermende factoren)
☐ Lichamelijke mishandeling ☐ Psychische mishandeling ☐ Seksueel misbruik ☐ Lichamelijke verwaarlozing ☐ Psychische verwaarlozing ☐ Getuige van intra familiaal geweld (IFG) ☐ Echtscheiding tussen ouders ☐ Ouder met psychische ziekte ☐ Ouder met verslavingsproblematiek ☐ Gezinslid in gevangenis ☐ Opgroeien in structurele armoede ☐ Overlijden van een ouder ☐ Chronisch pesten, racisme, discriminatie ☐ Dakloosheid	☐ Onvoorwaardelijke liefde van ouder/verzorger ☐ Een beste vriend(in) hebben ☐ Onderdeel zijn van een (sociale) groep ☐ Een vertrouwenspersoon buiten het gezin ☐ Bijdragen aan de gemeenschap ☐ Wonen in een schoon en veilig thuis met voldoende eten ☐ Goed onderwijs volgen ☐ Een hobby hebben ☐ Fysiek actief zijn ☐ Structuur en routine hebben

Commentaar (bv extra info rond PACES gezinsleden):

4. Overzicht en plattegrond: informatie verzamelen en analyseren

Opnieuw invullen bij elke bespreking/analyse moment (copy paste voor nieuw blanco sjabloon). Recentste bovenaan.

Waarover maken we ons zorgen?	Wat gaat er goed?	Wat moet er gebeuren?
Verder bouwen op wat werkt Bestaande Krachten Bestaande Veiligheid	Verder bouwen op wat werkt Bestaande Krachten Bestaande Veiligheid	Veiligheidsdoel Volgende stappen Wie (verwijzen of binnen WGC)? Wat?

5. Inschatting - beoordeling

- Schaalvraag:
Op een schaal van 0 tot 10 waarbij 0 is 'ik maak mij geen zorgen, de kinderen krijgen alles wat ze nodig hebben om goed groot te worden en te ontwikkelen' en waarbij 10 is 'ik maak mij zo'n ernstige zorgen over de ontwikkeling van de kinderen dat zij niet langer thuis kunnen blijven' Waar schaal je je op basis van de info die je nu hebt?
- Wie moet mee inschatten (bv andere partner, consultlijn)?

6. Conclusies en acties (zie ook 3^e kolom)

Welke stappen moeten ondernomen worden?

DRINGENDE ACTIE IFV VEILIGHEID

- Wie-wat-hoe?
- Wat is er nodig opdat wij mogen lossen ?

ACTIES OM VEERKRACHT-VERBINDING TE VERSTERKEN

- Wie/wat/hoe/wanneer?
- Hoe opvolgen?

ACTIE NAAR ZORGVERLENER IFV DRAAGKRACHT

- Hebben betrokken hulpverleners daarnaast nog iets nodig voor eigen draagkracht?

OverHoop in 2025

**Hendrikje Huysmans
Coördinator ELZ Leuven**

Verwachtingen KBS

Fase van 'brede uitrol', met volgende doelstellingen:

- De brede eerste lijn in Vlaanderen en Brussel **bewustmaken en versterken** met betrekking tot negatieve ervaringen in de kindertijd en ontwikkelingstrauma en hun mogelijke rol in preventie en aanpak.
- Ertoe bijdragen dat in de eerste lijn, hierin gefaciliteerd door de zorgraden, een **duurzame afstemming en samenwerking rond het thema** ontstaat.
- **Concrete initiatieven ondersteunen** binnen de eerste lijn, die hieraan bijdragen.

Werkplan- Lange termijn ambities

- Er is bij de eerstelijnsactoren **bewustzijn en kennis van ontwikkelingstrauma** en het besef dat men **zelf een grote rol** kan spelen. Men **herkent niet-pluis situaties** en spreekt een **gemeenschappelijke taal** in het netwerk rond kinderen. Er is onder meer het besef dat het gedrag een symptoom is en inzicht in het belang van het betrekken van de context.
- Eerstelijnsactoren **kennen de verschillende partners/organisaties** waar men terecht kan voor advies, samenwerking of doorverwijzing.
- **Eerstelijnsactoren voelen zich ondersteund** en hebben de ‘**tools**’ om een niet-pluis gevoel om te zetten in **actie**. Er is een **daling van de handelingsverlegenheid** en een **nabijheidsreflex**: wie iets merkt aan een kind, gaat dichterbij om te luisteren en te handelen.
- Er is **zorgcontinuïteit en vlotte communicatie** tussen zorgverleners en warme overdracht van de ene naar de andere.
- Er is meer afstemming en een **duidelijkere taakverdeling**, minder concurrentie in de hulpverlening. Minder naast elkaar werken, meer samenwerken.

Werkplan- Acties

Vier soorten acties die voortbouwen op wat bestaat en met oog op een duurzame verankering:

1. Breder **sensibiliseren** en het thema ontwikkelingstrauma onder de (blijvende) aandacht van de eerstelijnsactoren brengen.
2. Verspreiding en toepassing van de ontwikkelde **methodieken** om de eerstelijnsactoren van de nodige 'tools' te voorzien.
3. **Versterken** van het Leuvense **netwerk** met het oog op preventie en effectieve zorg(continuïteit).
4. **Up to date houden** van de ontwikkelde **methodieken**.

Leuvense samenwerking

- De drie Leuvense ELZ zetten in op de verankering van de projectresultaten OverHoop ‘Een sterk Leuvens nest’.
- Samenwerking: kennis delen en taken verdelen bijvoorbeeld i.v.m.
 - Ontwikkelde tools (wegwijzer, vormingen, ...)
 - Methodieken i.v.m. bevraging
 - Communicatie
 - Vormingen geven
 - ...

Blijf op de hoogte

- Presentaties van dit Netwerkmoment worden na de Kerstvakantie via mail aan de deelnemers bezorgd.
- Op de website van ELZ Leuven komt begin 2025 een afzonderlijke pagina OverHoop waarop alle informatie en de methodieken zullen terug te vinden zijn.

Daarnaast ook (een deel) op www.samenoverhoop.be

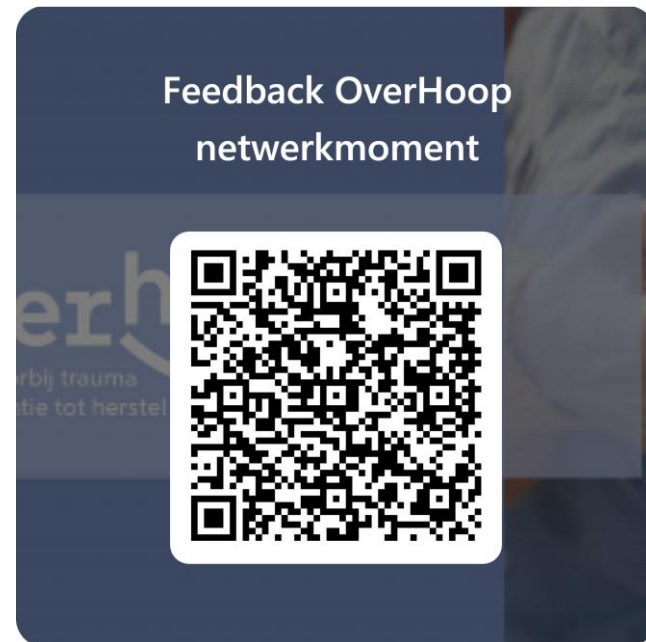
- Schrijf je in op de nieuwsbrief van ELZ Leuven/Leuven Noord/Leuven Zuid
 - [Leuven | Eerstelijnszones](#)
 - [Leuven Noord | Eerstelijnszones](#)
 - [Leuven Zuid | Eerstelijnszones](#)

En nu

Tot slot

- Uitrijticket parking
- Vul a.u.b. het evaluatieformulier in
 - Op achterzijde programma
 - Of via

Contacteer ons!

www.eerstelijnszone.be/eerstelijnszone-leuven

info@elzleuven.be

Eerstelijnszone Leuven

Eerstelijnszone Leuven

Bedankt voor uw aandacht!